

Пропозиції
Державної податкової служби України
до проєкту Закону України
«Про внесення змін до Податкового кодексу
України та деяких інших законів України щодо заходів
стимулювання економіки України»,
внесеного на розгляд Верховної Ради України народними
депутатами України Гетманцевим Данилом,
Аллахвердієвою Іриною, Ніколаєнко Андрієм та іншими,
ресстраційний номер 3848 від 15 липня 2020 року

до першого читання

1. Проєкт Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України щодо заходів стимулювання економіки України» (далі – законопроект) Державною податковою службою України підтримується за умови доопрацювання.

2. Законопроектом пропонується внести, зокрема, до Податкового кодексу України (далі – Кодекс) та Закону України від 19 грудня 1995 року № 481/95-ВР «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального» (далі – Закон № 481).

Змінами до Кодексу пропонується:

розширити перелік випадків, що не є постачанням товарів, зокрема коли сільськогосподарські рослини, насадження, тварини платника податку ліквідуються у зв'язку з їх знищенням або, зруйнуванням, загибеллю, падежем, забоем внаслідок дії обставин непереборної сили;

передбачити особливий порядок визначення бази оподаткування ПДВ для операцій з ліквідації за самостійним рішенням платника податку сільськогосподарських рослин, насаджень або тварин;

визначити можливість зарахування сум від'ємного значення ПДВ у рахунок погашення податкового боргу платника податку з інших загальнодержавних податків, а не інших платежів, що сплачуються до державного бюджету;

доповнити перелік товарів, які не підлягають маркуванню марками акцизного податку, звичайними (неігристими) винами, суслим виноградним, збродженними напоями міцністю 15 відс. об'ємних одиниць етилового спирту, у яких етиловий спирт, що міститься у готовому продукті, має повністю ферментне (ендогенне) походження, а також тестовими зразками алкогольних напоїв, ввезених на територію України суб'єктами господарювання, які мають ліцензії на право оптової торгівлі, але не більше 3 шт кожного виробу;

надати право фізичним особам – підприємцям, які обирають четверту групу платників єдиного податку, використовувати працю найманих осіб у випадках, визначених Законом України від 19 червня 2003 року № 973-IV «Про фермерське господарство»;

тимчасово, з 1 січня 2021 року по 1 січня 2023 року, встановити ставку податку на додану вартість (далі – ПДВ) у розмірі 7 відс. для операцій з постачання на митній території України та/або ввезення на митну територію України машин, обладнання та комплектуючих за відповідними товарними підкатегоріями згідно з УКТ ЗЕД;

встановити до 31 грудня 2021 року ставку акцизного податку 0 грн за 1 літр пива із солоду (солодове) виробникам пива (код згідно з УКТ ЗЕД 2203 00) з обсягом виробництва до 2 000 000 літрів на рік;

тимчасово, на період дії обмежувальних карантинних заходів та протягом трьох місяців після їх завершення, не нараховувати та не сплачувати плату за землю (земельний податок, орендну плату за земельні ділянки державної та комунальної власності та за земельні ділянки оздоровчого призначення);

тимчасово, на період дії обмежувальних карантинних заходів та протягом трьох місяців після їх завершення, виключити об'єкти нежитлової нерухомості, які перебувають у власності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, приватній власності (в тому числі ті, які передані в оренду), та які використовуються для надання послуг з тимчасового розміщення (проживання), харчування, екскурсійних та інших туристичних послуг, послуг санаторно-курортного лікування та/або оздоровчо-рекреаційних послуг, з об'єктів оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Змінами до Закону № 481 пропонується:

доповнити перелік документів, необхідних для отримання ліцензій на пальне, декларацією відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з питань охорони праці, яка може подаватись замість дозволу на виконання робіт підвищеної небезпеки та експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки;

виокремити в окремий пункт положення Закону № 481 щодо порядку маркування пива, а також сидру і перрі (без додавання спирту), які реалізуються в Україні;

вилучити норму щодо зазначення на видимій стороні етикетки при маркуванні алкогольних напоїв номеру ліцензії на виробництво;

надати суб'єктам господарювання, які отримали ліцензію на оптову торгівлю алкогольними напоями, право продавати сидр та перрі (без додання спирту) без отримання окремої ліцензії на право роздрібною торгівлі цими алкогольними напоями.

Щодо доповнення переліку товарів, які не підлягають маркуванню марками акцизного податку, а саме звичайними (неігристими) винами, сусликом виноградним, зброденими напоями міцністю 15 відс. об'ємних одиниць етилового спирту, у яких етиловий спирт, що міститься у готовому продукті, має повністю ферментне (ендогенне) походження, а також тестовими зразками алкогольних напоїв, ввезених на територію України суб'єктами господарювання, які мають ліцензії на право оптової торгівлі, але не більше 3 шт кожного виробу

Скасування марки акцизного податку для маркування алкогольних напоїв зі ставкою акцизного податку 0,01 грн унеможливить контроль за обігом алкогольних напоїв, призведе до збільшення надходження у торговельну мережу контрабандних та контрафактних алкогольних напоїв, а також нелегально виробленої продукції, що вплине на обсяги надходжень до бюджету та буде нести загрозу для здоров'я споживачів.

Стосовно тимчасового, з 1 січня 2021 року по 1 січня 2023 року, встановлення ставки ПДВ у розмірі 7 відс. для операцій з постачання на митній території України та/або ввезення на митну територію України машин, обладнання та комплектуючих за відповідними товарними підкатегоріями згідно з УКТ ЗЕД

Враховуючи те, що ПДВ є основним джерелом формування дохідної частини державного бюджету і як загальнодержавний податок спрямовується на забезпечення вирішення завдань соціально-економічного розвитку України, фінансування бюджетної сфери, підвищення життєвого рівня населення, у тому числі здійснення соціальних виплат малозабезпеченим верствам населення, а також на виконання заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій та пандемій коронавірусної хвороби (COVID-19), звуження бази оподаткування ПДВ призведе до незбалансованості бюджету і потребуватиме визначення додаткових джерел покриття втрат дохідної частини бюджету.

Запровадження зниженої ставки з ПДВ призведе до необхідності ведення платниками податків додаткового обліку правильності застосування відповідних ставок ПДВ та ускладнить адміністрування цього податку контролюючими органами.

Зазначаємо, що в межах виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС норми розділу V «Податок на додану вартість» Кодексу приводяться у відповідність до норм Директиви Ради ЄС від 28 листопада 2006 року № 2006/112/ЄС про спільну систему податку на додану вартість (далі – Директива № 112).

Статтею 98 Директиви № 112 визначено, що держави – члени ЄС можуть застосовувати одну чи дві знижені ставки. Знижені ставки застосовуються лише до постачання товарів або послуг за категоріями, вказаними в додатку III до Директиви № 112.

Однак перелік категорій товарів та послуг додатка III до Директиви № 112 не містить категорії щодо машин, обладнання та комплектуючих до них.

Щодо встановлення до 31 грудня 2021 року ставки акцизного податку 0 грн за 1 літр пива із солоду (солодове) виробникам пива (код згідно з УКТ ЗЕД 2203 00) з обсягом виробництва до 2 000 000 літрів на рік

Акцизний податок належить до загальнодержавних податків, сутність якого полягає в оподаткуванні за вищими ставками високорентабельних та монопольних товарів, використання яких призводить до забруднення навколишнього природного середовища або є шкідливим для здоров'я людини.

Акцизний податок виконує як фіскальну функцію в частині поповнення бюджету, так і регулюючу, оскільки корегує попит та пропозиції на підакцизні товари (пиво, тютюнові вироби, алкогольні напої тощо).

На сьогодні ставка акцизного податку на пиво із солоду (солодове) становить 2,78 грн за 1 літр.

Так, у 2019 році виробництво пива в обсягах до 2 000 000 літрів на рік здійснювали 148 виробників, які:

виробили 21,5 млн літрів пива солодового, що становить 1,2 відс. від загального обсягу виробництва пива (1 813,9 млн л);

сплатили до державного бюджету 463,6 млн грн акцизного податку з пива, що складає 5,4 відс. від загальної суми надходжень (8 566,2 млн грн).

Таким чином, у разі прийняття запропонованих змін втрати державного бюджету становитимуть щонайменше 460 млн грн на рік.

Враховуючи викладене, встановлення запропонованої ставки акцизного податку призведе як до втрат бюджету, так і до зниження регулюючого впливу податку на рівень споживання продукції, яка є шкідливою для здоров'я.

Стосовно надання пільг з місцевих податків на період дії обмежувальних карантинних заходів та протягом трьох місяців після їх завершення,

Згідно з пунктом 10.1 статті 10 Кодексу податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки та плата за землю належать до місцевих податків.

Враховуючи те, що податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки та плата за землю є джерелом наповнення місцевих бюджетів, а також запорукою своєчасної виплати заробітної плати працівникам бюджетної сфери, виконання ремонту житлово-комунального сектору, асфальтування доріг, модернізації електро- і тепловодопостачання, запропоновані зміни призведуть до втрат місцевих бюджетів, що вкрай негативно вплине на економічний розвиток адміністративно-територіальних одиниць.

Водночас статтею 103 Бюджетного кодексу України передбачено, що надання державою податкових пільг, які зменшують доходи місцевих бюджетів, має супроводжуватися наданням додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на компенсацію відповідних втрат доходів місцевих бюджетів.

Щодо надання суб'єктам господарювання, які отримали ліцензію на оптову торгівлю алкогольними напоями, право продавати сидр та перрі (без додання спирту) без отримання окремої ліцензії на право роздрібною торгівлі цими алкогольними напоями

Реалізація запропонованих змін призведе до безконтрольного роздрібного продажу сидру та перрі (без додання спирту) суб'єктами господарювання, які не отримували ліцензію на право роздрібною торгівлі алкогольними напоями, а отримали лише ліцензію на право оптової торгівлі алкогольними напоями.

Враховуючи зазначене, пропонуємо запропоновані зміни викласти в такій редакції:

«Суб'єкти господарювання (у тому числі іноземні суб'єкти господарювання, які діють через свої зареєстровані постійні представництва), мають право продавати сидр та перрі (без додання спирту) без отримання окремої ліцензії:

на роздрібну торгівлю сидром та перрі, за умови наявності ліцензії на право роздрібною торгівлі алкогольними напоями;

на оптову торгівлю сидром та перрі, за умови наявності ліцензії на право оптової торгівлі алкогольними напоями.».

Стосовно вилучення норми щодо зазначення на видимій стороні етикетки при маркуванні алкогольних напоїв номеру ліцензії на виробництво зазначаємо, що аналогічні пропозиції передбачені у доопрацьованій 21.02.2020 редакції проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо удосконалення механізму справляння акцизного податку при реалізації тютюнових виробів)» (реєстраційний номер 2501 від 27 листопада 2019 року).

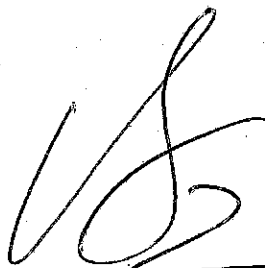
Звертаємо увагу, що відповідно до пункту «2d» Плану заходів з реалізації листа про наміри Уряду України та Національного банку України від 02 червня 2020 року та Меморандуму про економічну та фінансову політику протягом дії Програми співробітництва «Стенд-бай» Уряд України не ухвалюватиме жодних змін до податкової системи, що можуть зашкодити фіскальній стійкості. Крім того, протягом програмного періоду Уряд України буде утримуватися від запровадження нових звільнень від сплати податків або податкових пільг (за винятком вже прийнятих звільнень, що застосовуються для видатків на охорону здоров'я, пов'язаних з COVID), включаючи вільні економічні зони, пільгові ставки та мита, а також цільову прив'язку використання надходжень надалі (за винятком видатків фонду боротьби з COVID).

Згідно з частиною першою статті 27 Бюджетного кодексу України до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Якщо такі зміни показників бюджету передбачають зменшення надходжень бюджету та/або збільшення витрат бюджету, до законопроекту подаються пропозиції змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Однак пропозицій щодо джерел покриття витрат бюджету до законопроекту не надано.

Слід зауважити, що положення законопроекту та зміни, відображені в порівняльній таблиці до нього, не узгоджуються між собою в частині нумерації положень Кодексу та Закону № 481.

**Заступник Голови Державної
податкової служби України**

Михайло ТИТАРЧУК